

Muuratun tulisijan lämmitys

- Käytä aina hyvin kuivattua polttopuuta. Puut tulee varastoida yli vuoden ilmavasti ja kuivassa paikassa kuoripuoli alaspäin.
- Uunia on parempi lämmittää usein kohtuudella kuin harvoin suurella määrällä puuta. Liika lämmitys rapauttaa uunia ja aiheuttaa päästöjä, eikä lisää lämmitystehoa. Jos puita poltetaan kunnes tiilen pinta alkaa olla hehkuva, tiili ei kykene varastoimaan lisää lämpöä, joka siten karkaa harakoille.
- Poltettavan puun määrä ja klapien koko määräytyy tulisijan koon mukaan. Klapien pitää olla vähintään 5-10 cm tulipesää lyhyempiä.
- Keskikokoisen uunin lämmittämiseen kerralla tarvittava puumäärä on noin 10 kg (ks. Kuva), jotka jaetaan pariin pesälliseen. Iso leivinuuni tarvitsee suuremman puumäärän, pari kolme pesällistä 2/3 täytöllä, jotta saavutetaan riittävä paistolämpötila.
- Puuhellalla keitetessä lisätään aloituspesän jälkeen puita yksi kerrallaan, jotta keittolämpötila on tasainen eikä tulipesä kuumennu liikaa.
- Polttopuut tuodaan sisälle 2-3 päivää ennen lämmitystä ja säilytetään esim. kantotelineessä ilmavasti, jolloin kosteus haihtuu.
- Ennen puiden latomista uuniin, tarkistetaan uunin veto ja että arina on puhdas ja ilma pääsee vapaasti virtaamaan. Tarvittaessa tyhjennetään tuhkapesä.
- Sytytyspesälliseen ladotaan noin 5cm paksuja klapeja ristikkäin ilmavasti ja tuli sytytetään pienellä määrällä sytykettä (esim. kuivaa tuohta ja puutikkuja) puukasan päältä. Tällöin kaasuuntuva puu leimahtaa ja alkaa heti palaa puhtaasti. Uuni ja piippu eivät nokeennu. Oikea sytytys on hiukkaspäästöjen minimoimisen kannalta olennaista.
- Riittävästä vedosta huolehditaan säätämällä ilma-aukkoja. Vedon ei kuitenkaan pidä olla liian kova vaan uunista tulee kuulua tasainen kohina. Jos ääni on voimakas, ilmansaantia säädetään pienemmälle kuitenkin niin, että liekit palavat kirkkaasti.
- Alkupesällisen vielä palaessa ja alkaessa hiillostua, lisätään toinen pesällinen isompia pilkkeitä (1-1.5kg halkaisijaltaan 10-15 cm). Puut saavat täyttää korkeintaan 2/3 uunin pesästä. Puut ladotaan kuoripuoli alaspäin. Hitaampi syttyminen minimoi nopean roihahtamisen aiheuttamat päästöt.
- Tarkkailemalla piipusta tulevaa savua, voi todeta palamisen puhtauden. Savun tulisi olla vaaleaa. Musta savu on merkki savukaasujen huonosta palamisesta esim. liian kosteasta polttopuusta tai uunin lisäystä jätteestä. Savukaasujen epäpuhdas palaminen myös nokeaa tulipesän ja piipun, jolloin nokipalon vaara piipussa kasvaa ja uunin teho heikkenee.
- Puita ei pidä turhaan kohentaa palon aikana. Valitse samaan pesälliseen yhtä suuria pilkkeitä.
- Pellit ja ilma-aukot suljetaan vasta, kun tuli on sammunut ja hiilet ovat palaneet.
- Pitkään käyttämättä olleen uunin lämmitys aloitetaan varovasti ja puumäärää lisätään seuraavilla lämmityskerroilla. Kylmän uunin nopea voimakas lämmitys voi aiheuttaa halkeamia.
- Jos uunissa tai piipussa on halkeamia tai irronneita tiiliä, uuni on tarkistutettava ja korjautettava ammattilaisella ennen käyttöä.
- Lakisääteisesti jatkuvassa käytössä oleva tulisija on nuohottava vuosittain.
- Uunissa ei saa polttaa jätettä, maalattua eikä painekyllästettyä puuta.

Varaavan uunin lämmitykseen tarvittava polttopuut n. 10 kg

Noin 10 cm:n pituisia sytyketikkuja ja tuohta

Lähdekirjallisuus: Heikki Hyytiäinen: Pientalon tulisijat, Rakennustieto Oy, 2000